

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Iustitia Et Iure, Continens Tractatus De Prudentia, Fortitudine, &
temperantia, de Ieiunio, & Iustitia generaliter sumpta, de Iustitia
commutativa, nempe de Pactis, & Contractibus in genere, de Promissione,
& Donatione liberali, de Commodato, & Deposito, de Mutuo, & Vjura, de
Emptione, & ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

6. Filiusfamilias quousque celebrate contractus possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76677)

Alioquin Roland. de off. 33. num. 6. Afflictis de off. 1. 49. num. 2. Paris & Menochi supra. Et in nobilibus autem solum ea que ari alieno solando necessaria fuerint, distrali debent, quia solum ob hanc causam, ut decidit lex, magis puto, alienatio permittitur. Affluentibusque est alienatio quo minori minus praudiverit. Ut prudenter aduertit Menoch. d. casu. 171. num. 1. & seq. Unde nequit sub distinctione vendendi, vel pignori, alio modo alienandi decretum proficere, sed examinato prius qua alienatione creditores conuerti sunt, quare minus damno sit minori, decretum alienationis absolutum proficere. Prologo decreto res vendenda in publicum exponitur, & per substationem plus offerenti concedatur, ut notatur Roland. Parisius, & Afflictis, supra, & Menochi num. 27.

§. VI.

Filiusfamilias quousque celebrare contractus possit.

- 1 Filiusfamilias si pubes sit celebrare contractus potest circa bona castrensis; secus impubes etiam ex consensu patris.
- 2 Filiusfamilias pubes absque consensu patris potest se obligare, modo ea obligatio non cedat in praudiveritiam patris.
- 3 Excipitur contractus mutui.
- 4 Circa bona profecticia, & aduentitia obligari nequit.
- 5 Bene ex consensu expresso, vel tacito patris.
- 6 Negant plures horum bonorum alienationem ex consensu patris ualere.
- 7 Verius est oppositum.
- 8 Affirmant plures spectato iure Castellæ possit filium alienare tertiam partem bonorum aduentitiorum reseruatæ patri usque, uel non.
- 9 Oppositum uerius est.

Filiusfamilias sub patria potestate constitutus si pubes sit de bonis castrensis, aut quasi castrensis celebrare contractus potest independenter a patris consensu, ac si paterfamilias esset. Vt habetur leg. miles. §. actionem. leg. ex nota. leg. pater qui dat. ff. de castrensi peculio. leg. 2. §. 3. Cod. eodem tit. ff. leg. regia. §. tit. 17. part. 4. quia horum bonorum plenissimam administrationem habet, & idem est de aduentitiis in quibus pater non habet usufructum, & administrationem. At si impubes sit neque etiam ex consensu patris permittitur ei contractus, & pupillus instit. de inutilib. stipular. Sicuti tradit Molina. 2. 1. de insti. disp. 230. §. licet filiusfamilias. §. 1. 2. disp. 261. §. filiusfamilias. Neque obest pupillum patre delinquentem, & filii tutoris cura existentem possit ex consensu tutoris prædicta bona alienare, quia ut inquit ibi Glossa, tutor pupillo obligatur, si indebitè autoritatem suam interponat. Secus pater ob reuerentiam quam pupillus exhibere ei debet.

Deinde filiusfamilias pubes abique consensu patris potest uoluntatem se obligare non solum naturaliter, sed etiam ciuilitè, modo ea obligatio in paterni iuris præiudicium non cedat. Vt colligitur ex leg. tam ex contractibus ff. de iudiciis. leg. filiusfamilias. ff. de actioni. & obligatiomb. leg. 1. §. filius ff. de post. & §. item inutilis instit. de inutilib. stipular. Ideo namque obligatio potest sine consensu patris, non tamen sine consensu tutoris, vel curatoris, quia tutor datus est ad supplendam intellectus imbecillitatem, & minoris ætatis imperfectionem circa in cunctis contractibus, pater uero datur ad correctionem. Quod si roges quare iure communi permittitur filiofamilias contrahere, non autem testari? Responderè optime Anton. Gom. id esse, quia cito filiusfamilias acta bona non habet potest tamen illa habere, cum post contractum possit sui iuris esse, & bona acquirere; ac cum factio testamenti regulariter supponatur itam testatorem discessurum, ideo testamentum ei denegatur ut potest qui nec bona habet, nec spem habendi.

Excipit contractum mutui ex quo filiusfamilias non obligatur ciuilitè, neque aduentus cum actio datur beneficio Senat. consulti Macedoniam leg. 1. 1. §. 1. ff. de leg. 1. §. Cod. ad Macedoniam §. penult. instit. quod cum eo qui in aliena est potestate. leg. regid. 4. tit. 1. part. 1. Item excipit in regno Castellæ quancunque emptionem pecunia credita factam, cuius nulla est obligatio etiam naturalis, si quidem nec iuramento, nec fideiussoribus firmari permittitur. Vt constat ex leg. 22. tit. 1. lib. 5. nona collect. Hæ tamen exceptiones non procedunt, cum filius habet peculium castrense, aut quasi Paterfamilias reputatur. Sicuti notauit Ioann. Gutierrez in reperiit. Authent. Sacramenta puberum num. 49. & seq. Nec si filiusfamilias sui iuris se esse finxerit. Vt multis comprobatur Gutierrez. à num. 54. usque ad 78.

Notandè dixi modo ea obligatio in paterni iuris præiudicium non cedat: nam cum filiofamilias non solum bona castrensis, aut quasi castrensis competant, sed etiam bona aduentitia quo-

Erâ. de Castro, de iust. & iur.

rum usufructus, & administratio parenti competit; itemque bona profecticia quorum usufructus, administratio, & dominium pertinet parenti, nequit absque consensu patris ea bona alienare, aut aliquomodo obligare, quia cederet ea alienatio, & obligatio in paterni iuris præiudicium. Vt habetur expressè leg. ff. §. filius autem. Cod. de bonis qua liberis. Ibi. filiis autem familias in iis duntaxat casibus in quibus usufructu apud parentes constitutus est, donec parentes uiuant, nec de eisdem rebus testari permittimus, nec citra uoluntatem eorum in quorum potestate sunt vlla licentia eis concedenda dominium rei ad eos pertinentis alienare, vel hypothecæ titulo dare, vel pignori assignare. Et ita docet Caldas. leg. si curatorem uerbo legis. num. 152. Cod. de in integrum restitut. Anton. Gomez. leg. 6. tauri. num. 14. Molina. lib. 2. de primogen. cap. 9. num. 20. Molina Iesuita. tract. 2. disp. 161. circa med. Sanch. lib. 6. de matr. disp. 39. num. 7. Neque obstat proprietarium absque consensu usufructuarij alienare proprietatem posse. lib. 2. de usufructu, quin usufructuario non debet proprietarium eum honorem, & reuerentiam ne eo inuito alienationem rei faciat, bene tamen filius familias parenti, eaque de causa eo inuito nequit fieri aduentitiorum alienatio.

Ex consensu tamen parentis non solum expresso, sed etiam tacito, ut contingit cum liberam eorum bonorum administrationem habet, vel quia pater longe abest, vel quia ei liberam administrationem concessit, vel quia à patre expositus negotiationi esset, rectè potest prædicta bona aduentitia & profecticia obligare, & alienare. Vt bene ex communi resoluunt Molina. tract. 2. disput. 161. & expressè circa bona.

Duplex est questio. Prima an alienatio, vel obligatio bonorum aduentitiorum facta à filiofamilias pubere, neque 25. annum excedente ualida sit ex consensu patris? Negant Anton. de Burzio Immo & alij in cap. constitutus de in integrum restitut. Tab §. pupillus. instit. de inutilib. stipular. Ducuntur ex dicto cap. constitutus, ibi enim refertur patrem alienantem bona quæ communia habebat cum duobus filiis minoribus ut alienatio firma subsisteret emancipasse filios, & post emancipationem obligasse ut contractui consentirent. Ergo iudicauit ex consensu illorum dum sub eius erant potestate alienationem non fore ualidam, sed oportere filios maiores esse 25. annis, vel patriam potestatem egredi.

Sed contrarium omnino dicendum est cum Glossa, Paulo Castrensi Barr. & alijs in leg. uel §. filius autem. Cod. de bonis qua liberis. quos refert, & sequitur Molina dicta. disputat. 261. post. in iur. reg. lib. 6. de matr. disputat. 39. numer. 7. Ducor, quia filiofamilias puberi permittitur alienatio non solum bonorum castrensiu, sed aduentitiorum, in quibus pater usufructum, & administrationem non habet, ut superius diximus, & tradit Ioann. Faber. §. item inutilis instit. de inutilib. stipularibus. Gregor. Lopez. leg. 6. tit. 11. part. 5. uerbo castrense. Gutier. repetit. Authen. Sacramenta puberum. numer. 51. quia hæc alienatio & obligatio parenti non præiudicat. At consentiente parente nullum ei paratur præiudicium ex eo quod alienentur bona aduentitia in quibus usufructum habet, ergo &c. Neque obstat prædictus textus in cap. constitutus, quia forte aliquis ex illis filiis impubes erat, ideoque emancipatione indigebat, & casu quo uterque pubes esset, uoluit pater eos emancipare, non quia foret necessarium, sed quia erat conueniens, ut ex omnium consensu alienatio ualida foret.

Secunda questio: an spectato iure regio Castellæ possit filiusfamilias absque consensu patris proprietatem tertie partis aduentitiorum alienare, vel obligare contractu in eorum reseruatæ patri usufructu dum iure sibi competit? Affirmat Caldas. leg. si curatorem. uerbo legis numer. 152. Cod. de in integrum restitut. Matienzo leg. 1. tit. 8. Gloss. lib. 5. recopilat. Valdes. addit. ad Suar. leg. post rem iudicatam notab. 13. num. 2. ff. de re iudicata. Cantero in suis quasi criminalib. tit. de questione tangente punitionem delictorum. cap. 1. numer. 39. Ducuntur ex leg. 6. tauri. quæ hodie est. 1. tit. 8. lib. 5. recopilat. cuius uerba sunt. Los ascendientes sucedan à los descendientes en todos sus bienes, pero bien permitimos que no obstante que tengan los dichos ascendientes, que en la tercia parte de sus bienes puedan los dichos descendientes disponer en su vida, o por qualquiera uoluntad. Et ubi notanda sunt illa uerba. disponer en su vida, quæ à dispositione per uictimam uoluntatem distinguuntur, ac proinde utrumque comprehendit & dispositionem inter uiuos. Adde si ex prædicta leg non permitteretur filiofamilias inter uiuos disponere de tercia bonorum aduentitiorum parte, neque etiam in uictima uoluntate id esse permittum, cum æque de utraque dispositione loquatur textus. At de dispositione in uictima uoluntate negari non potest, tum expressè approbatur leg. 5. tauri. quæ hodie est. 4. tit. 1. lib. 5. compi. ergo neque est negandum de dispositione in uita.

Sed rectius oppositum docuerunt Zeruanes. leg. 5. tauri. num. 5. Sanch. lib. 6. de matrimen. disputat. 39. numer. 9. & indicat Molina. lib. 2. de primogen. cap. 6. num. 20. iuncto 22. fundamentum est quia cito prædicta lex nomine descendencium generaliter uia fuerit, quod non solum filiis emancipatis, sed sub patria potestate

